

20 ספטמבר 2022

לכבוד:

מר עומר אבו רקייק
ראש המועצה המקומית תל שבע
מנכ"ל תאגיד המים נווה מדבר בע"מ
באמצעות דוא"ל: t.n.midbar@gmail.com
באמצעות דוא"ל: lishka.telsheva@gmail.com

שלום רב,

הנדון: דרישה לטיפול בהצפת מי ביוב הגורמת מפגע תברואתי וסביבתי

אני פונה אליך בדרישה דחופה לטיפול המועצה ותאגיד המים בהצפת מי ביוב בגבול היישוב ובשטחים הפתוחים הסמוכים אליו. הצפת מי הביוב הגורמת למפגע תברואתי ולפגיעה באיכות החיים של תושבי המועצה, כמו גם למפגע סביבתי. תאגיד המים והמועצה המקומית מחוייבים על פי דין לפעול כדי למנוע מפגעים אלה באמצעות תחזוקה ושדרוג של תשתית הביוב ובורות הספיגה, ולטפל בהם וללא דיחוי ובאופן יסודי לשם מניעת נזק עודף. במקרה זה תושבים מדווחים על היעדר טיפול והזנחה של המפגע משך חודשיים ולמעלה מכך, בניגוד לדין ובאופן שעשוי להקים אחריות נזיקית ופלילית, הכל כפי שיפורט להלן:

1. מזה כחודשיים מתריעים תושבי תל שבע על נזילת מי ביוב מאחד מבורות הספיגה הסמוכים ליישוב. בעקבות כך הוצפו שטחים פתוחים הגובלים בשכונת מגורים ביישוב במי ביוב מצחינים ומזוהמים.
2. הצפת מי הביוב גורמת כמובן למטרד חמור וקשה עבור התושבים. בנוסף למפגע הריח, קיתונות מי הביוב המצטברים בקרבת היישוב מושכים למקום חרקים, יתושים ומזיקים אחרים, וגורמים לסיכון תברואתי ולפגיעה באיכות החיים של התושבים בכלל.
3. לצד זאת מדובר כמובן מדובר במפגע סביבתי הגורם נזק לקרקע, למי התהום, לחי ולצומח.
4. חרף פניות התושבים, המועצה המקומית ותאגיד המים נמנעו עד כה מלמלא את חובתן ומטיפול יסודי בהצפת הביוב. שאיבה עתית של מי הביוב המצטברים בבור הספיגה ובשטח הפתוח באמצעות ביובית לא הובילה להטבה במצב לאורך זמן. ימים ספורים לאחר ביצוע שאיבה הצפת הביוב שבה ומתרחשת, ונראה כי יש צורך בטיפול בתשתית או שדרוגה לשם מניעת הישנות המצב. צילומי וידאו וסטילס מאתר הצפת הביוב מצורפים למכתב זה.
5. פקודת העיריות [נוסח חדש] מסדירה את סמכויות העיריה וקובעת את אחריותה החוקית לטיפול כולל בפסולת ובביוב וכן להקמה ותחזוקה של תשתית מים וביוב לרווחת התושבים (סעיף 242 (2)). הפקודה קובעת כי על העירייה לנקוט אמצעים למניעת מטרדים ולדאוג לקיום בדיקות ותחזוקה שוטפות (סעיף 242 (1) (ב); ובין היתר עליה לפעול להסרת כל מטרד ציבורי הנובע מבור שופכין או נקז או כל מקור אחר, בין פרטיים ובין ציבוריים (סעיף 242 (7)).

6. חוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962 מחייב את הרשות המקומית להחזיק את תשתיות הביוב שבתחומה במצב תקין להנחת דעתן של רשויות הבריאות (סעיף 10). הזנחתן של חובות חוקיות אלה עשויה להקים אחריות נזיקית ואף חיובן של המועצה או החברה בפלילים בהתאם להוראות הפרק החמישי לחוק (סעיף 43 לחוק, וראה גם הנחיית היועמ"ש מספר 4.1108 בעניין מדיניות העמדה לדין של רשויות מקומיות ושל נושאי תפקידים בהן בתחום איכות הסביבה).

7. לבסוף, חוק המים והתקנות שתוקנו לפיו (תקנות המים (מניעת זיהום מים) (מערכת להולכת שפכים) (התשע"ב-2011) מחייבות עריכת מיפוי מסודר של צנרת הביוב הקיימת ברשויות ובתאגידים וקובעות חובה להכנת תוכניות רב שנתיות לטיפול ולשדרוג של מערכות הובלת השפכים בהתאם לצורכי היישוב, ולביצוען. חיובים אלה, כולם נועדו למנוע דליפה ממערכת הולכת שפכים ולהגן בתוך כך על התושבים, על מקורות המים, מערכות אקולוגיות, המגוון הביולוגי ומשאבי טבע אחרים ולמנוע מפגעים סביבתיים.

8. אם כן, המועצה המקומית ותאגיד המים מחויבים לפעול כדי למנוע היווצרותם של מפגעים ונזקים כתוצאה מליקויים בתשתית הביוב או בפעולתה, כמתואר בפתח הדברים. מכאן דרישתנו לאיתור ותיקון הדליפה וההצפות הגורמים נזק וסבל רב לתושבים ללא דיחוי. לצד המאור, ככל שהמועצה מתמודדת עם קשיים או מכשולים לטיפול באתר הפסולת, מטעמים תקציביים, תפעוליים או אחרים – יש לפעול אל מול משרדי הממשלה האחראיים ולהסתייע בהם על מנת להביא להסרת החסמים. יש למצוא פתרון שימנע פגיעה נוספת בבריאותם ובאיכות חייהם של תושבי תל שבע.

9. נבקשם לעדכנו בדבר הטיפול בנושא פנייתנו בהקדם האפשרי, על מנת שנוכל לשקול המשך צעדינו.

בכבוד רב ובברכה,

רעות שאער, עו"ד
מנהלת פניות הציבור

עותקים:

השרה להגנת הסביבה, גבי תמר זנדברג, בדוא"ל: sara@sviva.gov.il

מועצת הרשות הממשלתית למים ולביוב, בדוא"ל: pniyot@water.gov.il

הגבי גלית כהן, מנכ"לית המשרד להגנת הסביבה, בדוא"ל: lishkatmankal@sviva.gov.il

מרכזת פניות הציבור במשרד להגנת הסביבה במחוז דרום – גבי איילת בסקינד-אנקר, בדוא"ל:

pniotzafon@sviva.gov.il